

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 7-11-2017

Paper : CPS-2
O.C.M.

Time : 8.30 am to 10.30 am
Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)**
- (1) અંદાજપત્રનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણો જણાવો.
(2) આયોજનના ઘટકો સમજાવો.
(3) આયોજનની મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)**
- (1) અંદાજપત્રના લાભાલાભ જણાવો.
(2) આયોજનનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણો જણાવો.
- પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)**
- (1) ગ્રાહકના અધિકારો જણાવો.
(2) ગ્રાહક સુરક્ષાની આવશ્યકતા જણાવો.
(3) ગ્રાહક સુરક્ષાના લક્ષણો જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)**
- (1) લોકઅદાલત અને પર્યાવરણને સુસંગત પેદાશો વિશે સમજૂતી આપો.
(2) ગ્રાહકની જવાબદારીઓ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-3 (અ) નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)**
- (1) માહિતીસંચારનો અર્થ જણાવી, તેના લક્ષણો જણાવો.
(2) માહિતીસંચારને અવરોધક પરિબલોની ચર્ચા કરો.
(3) માહિતીપ્રેષણનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)**
- (1) સમજાવો : (અ) ઉપરથી નીચે માહિતીસંચાર (બ) સમસ્તર માહિતીસંચાર
(2) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : લેખિત અને મૌખિક માહિતી સંચાર

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

- (1) ધોરણ-12ના વાણિજ્ય વિષયનો કોઈ એકમ પસંદ કરી આકર્ષક ચાર્ટ તૈયાર કરો.
- (2) ધોરણ-12ના વાણિજ્યનો કોઈ એકમ પસંદ કરી પ્રોજેક્ટ કાર્ય તૈયાર કરો.
- (3) આયોજનના તબક્કા સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)

- (1) તફાવત સ્પષ્ટ કરો - એકમ આયોજન અને તાસ આયોજન
- (2) ધોરણ-11ના વાણિજ્યના ધંધાકીય સાહસના કોઈ સ્વરૂપને આધારે પાંચ PPT સ્લાઈડ બનાવવા લેખિત સ્વરૂપે નોંધ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)

- (1) માહિતીપ્રેષણ એટલે શું ?
- (2) એકમ આયોજનનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (3) અનૌપચારિક માહિતીસંચારનો અર્થ જણાવો.
- (4) C.U.T.S.નું પૂર્ણ સ્વરૂપ આપો.
- (5) આયોજનના બે ફાયદા જણાવો.
- (6) સંજ્ઞા સમજાવો : C.E.R.C.
- (7) ઈન્ટરનેટ એટલે શું ?
- (8) ગ્રાહક સુરક્ષાનો કાયદો કયા વર્ષે અમલમાં આવ્યો ?
- (9) સંજ્ઞા સમજાવો : O.R.
- (10) દૃશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનના બે ઉદાહરણ આપો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 9-11-2017

Paper : CPS-1
Accountancy

Time : 8.30 am to 11.30 am
Total Marks : 70

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકના જવાબ આપો. (08)

- (1) નામાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના હેતુઓ જણાવો.
- (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ નામાના મૂળતત્વો વિષયનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (06)

- (1) નામાના ધ્યેયો જણાવો.
- (2) નામાનો કોઈ એક સામાન્ય હેતુ જણાવી તેના વિશિષ્ટ હેતુઓ લખો.
- (3) નામાના મૂળતત્વોનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (08)

- (1) માઈકોટીચીંગનો અર્થ જણાવી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) નિદર્શન પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના લાભાલાભ જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (06)

- (1) ધોરણ-11નો કોઈ એકમ પસંદ કરી વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય આધારિત પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
- (2) પાઠ આયોજનના ફાયદા જણાવો.
- (3) ઉદાહરણ કૌશલ્યનો અર્થ આપી તેના ઘટકો જણાવો.

પ્રશ્ન-3 (અ) કોઈ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (08)

- (1) સામાન્ય અનામત અને જોગવાઈઓ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) જયરૂદ્રએ રૂદ્રા એન્ટરપ્રાઈઝ નામે ધંધો શરૂ કર્યો, તેમાં જુલાઈ 2015ના વ્યવહારો પરથી આમનોંધ લખો :

2015

- July
- 1) રૂ. 25,000 રોકડા લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.
  - 5) રૂ. 5000નો માલ સ્ટોક, રૂ. 1000નું ફર્નિચર, રૂ. 15000ના દેવાદારો ધંધામાં લાવ્યા.

- 10) રૂ. 20,000ની બાઈક, રૂ. 15,000માં વેચી તેમાંથી રૂ. 10,000 ધંધામાં લાવ્યા.
- 15) રૂ. 500 આવકવેરાના ચૂકવ્યા.
- 20) રૂ. 1000 અંગત વપરાશ માટે ધંધામાંથી લઈ ગયા.
- 22) રૂ. 200 જિંદગીના વીમાપ્રિમીયમનાં ધંધામાંથી ચૂકવ્યા.
- 26) રૂ. 1500નો માલ આગથી નાશ પામ્યો.
- 31) ઉત્પાદક પાસેથી રૂ. 500નો માલ મફત નમૂના તરીકે મળ્યો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (06)

- (1) પારિભાષિક શબ્દોનો અર્થ આપો.
- (i) જવાબદારી
- (ii) દેવાદારો
- (iii) આવક અને ખર્ચ
- (2) હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.
- (3) સરખા હપતાની અને ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (08)

- (1) X અને Y એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. ભાગીદારી પેઢીના નફા અંગેની તથા અન્ય માહિતીના આધારે તેની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત 'અધિક નફા'ની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરો.

વર્ષ	2012	2013	2014	2015
નફો (રૂ.)	10,000	15,000	18,000	27,000

ધંધાકીય રોકાયેલી મૂડી રૂ. 1,50,000

અપેક્ષિત વળતરનો દર 10%

- (2) રાજેન્દ્ર કંપની લિમિટેડે રૂ. 10નો એક એવા 1,20,000 ઈક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા, જેના પર રકમ નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવી હતી.

અરજી વખતે શેરદીઠ	રૂ. 3
મંજૂરી વખતે શેરદીઠ	રૂ. 3
પ્રથમ હપતા વખતે શેરદીઠ	રૂ. 2
છેલ્લા હપતા વખતે શેરદીઠ	રૂ. 2

મંજૂરી વખતે તથા હપતા વખતે મંગાવવામાં આવેલી રકમો સમયસર પૂરેપૂરી મળી ગઈ. બધા જ શેરની અરજી મળી હતી. કંપનીના ચોપડે ઉપરના વ્યવહારની આમનોંધ પસાર કરો.

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (06)
- (1) ભાગીદારી પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરવાના હેતુઓ જણાવો.
  - (2) ડિબેચરના પ્રકારોની યાદી તૈયાર કરો.
  - (3) ઈક્વિટી શેર અને પ્રેફરન્સ શેર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)

- (1) ઘસારોએ કેવા પ્રકારનો ખર્ચ છે ?
- (2) ભાગીદારી પેઢીમાં વધુમાં વધુ કેટલા ભાગીદારો હોય છે ?
- (3) સરેરાશ નફો - અપેક્ષિત નફો = _____
- (4) મૂડી અનામત એટલે શું ?
- (5) સંયુક્ત આમનોંધનો અર્થ આપો.
- (6) ધંધાકીય વ્યવહાર એટલે શું ?
- (7) સિમ્યુલેશનના બે ફાયદા જણાવો.
- (8) નિગમન પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (9) પાઘડીએ કેવા પ્રકારની મિલકત છે ?
- (10) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિની બે મર્યાદા જણાવો.
- (11) દ્વિનોંધી નામાપદ્ધતિ અંગે સૈધ્ધાંતિક રજૂઆત કોણે અને ક્યારે કરી ?
- (12) માઈક્રોટીચીંગના પ્રણેતા કોણ હતા ?
- (13) દ્વિનોંધી નામા પદ્ધતિનો પાયાનો ચોપડો કયો છે ?
- (14) A, B, Cની મૂડીનું પ્રમાણ 2:2:1 હોય અને વહેંચણીપાત્ર નફો 60,000 હોય, તો Cને કેટલો નફો મળે ?

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 10-11-2017

Paper : CPS-2
O.C.M.

Time : 8.30 am to 11.30 am
Total Marks : 70

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) ધોરણ-11નો વાણિજ્યનો કોઈ એકમ પસંદ કરી પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
  - (2) વેપાર-વાણિજ્યની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી. વેપાર-વાણિજ્ય વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) વાણિજ્યના ઉદ્દેશો જણાવો.
  - (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિકક્ષેત્રે વાણિજ્ય શિક્ષણના ધ્યેયો જણાવો.
  - (3) વાણિજ્યનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) માઈક્રોટીચીંગનો અર્થ જણાવી તેના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
  - (2) સિમ્યુલેશનનો અર્થ જણાવી તેના લાભાલાભ જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) પાઠ આયોજન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
  - (2) તુલનાત્મક પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.
  - (3) પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્યનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩** (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) ધંધો એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
  - (2) બેંકનો અર્થ જણાવી તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) માહિતીસંચારની પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો.
  - (2) વખાર એટલે શું ? વખારના પ્રકારોની યાદી તૈયાર કરો.
  - (3) અર્થ જણાવો : (અ) ઈન્ટરનેટ (બ) ઈ-કોમર્સ (ક) આઉટસોર્સિંગ

- પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) (08)
- (1) આયોજન એટલે શું ? આયોજનના લાભાલાભ જણાવો.
  - (2) વ્યવસ્થાતંત્રની પ્રક્રિયાના તબક્કા જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) (06)
- (1) સંચાલનનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
  - (2) સંચાલનના સિદ્ધાંતોનો ખ્યાલ સમજાવો.
  - (3) આયોજનના સોપાનો જણાવો.

- પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)
- (1) ઉદાહરણ કૌશલ્ય એટલે શું ?
  - (2) રોજગારના બે લક્ષણો જણાવો.
  - (3) વિશ્વની સૌપ્રથમ બેંક કયા અને ક્યારે શરૂ થઈ હતી ?
  - (4) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો.
  - (5) WWWનું પૂર્ણસ્વરૂપ આપો.
  - (6) વાહનવ્યવહારનું સૌથી ઝડપી માધ્યમ જણાવો.
  - (7) IRDAનું પૂર્ણરૂપ જણાવો.
  - (8) આર્થિક પ્રવૃત્તિના પ્રકાર જણાવો.
  - (9) ઉચ્ચ સપાટી સંચાલનના બે કાર્યો જણાવો.
  - (10) દોરવણી એટલે શું ?
  - (11) વૈજ્ઞાનિક સંચાલન વિચારધારાના પ્રણેતા કોણ છે ?
  - (12) આયોજનના બે લક્ષણો જણાવો.
  - (13) વૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે શું ?
  - (14) તાસ આયોજનની બે મર્યાદા જણાવો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 6-11-2017

Paper : CPS-1
Accountancy

Time : 8.30 am to 10.30 am
Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

- (1) ભાગીદારી કરારનામાનો અર્થ જણાવી તેમાં સમાવિષ્ટ થતી બાબતો જણાવો.
- (2) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : સ્થિર મૂડી ખાતુ અને અસ્થિર મૂડી ખાતુ
- (3) પાઘડીનો અર્થ જણાવી. પાઘડીને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)

- (1) ભાગીદારીનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો જણાવો.
- (2) નીચેની માહિતી પરથી જયરૂદ્ર અને રૂદ્રાની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત છેલ્લા પાંચ વર્ષના ભારિત સરેરાશ નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરો.

વર્ષ	2012	2013	2014	2015	2016
નફો (રૂ.)	16,000	24,000	30,000	40,000	50,000

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

- (1) મોહન અને રોહન 5:3ના ભાગે નફા-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેઓ સોહનને 1/4 ભાગ આપીને ભાગીદાર બનાવે છે. મોહન અને રોહને કરેલ ત્યાગનું કે ગુમાવેલ નફાનું પ્રમાણ 3:1 છે. નફા-નુકસાનનું નવું પ્રમાણ શોધો.
- (2) નવા ભાગીદારને પ્રવેશ આપવાના કારણો જણાવો.
- (3) પાઘડીની પુનઃમૂલ્યાંકનની પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)

- (1) ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન એટલે શું ? ભાગીદારી પેઢીની વિસર્જનની પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (2) સમજાવો : કાયા નફાનો ગુણોત્તર અને દેવાદાર ગુણોત્તર

પ્રશ્ન-3 (અ) નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

- (1) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (2) હિસાબી ગુણોત્તરની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (3) જય લિ.એ રૂ. 10નો એક એવા 1,90,000 ઈક્વિટી શેર બહાર પાડે છે. શેર પર નાણાં નીચે મુજબ ભરવાના હતા.

અરજી સાથે રૂ. 2

પ્રથમ હપતા ખાતે રૂ. 3

મંજૂરી સાથે રૂ. 3

બધા શેર માટે અરજી આવે છે અને મંજૂર કરવામાં આવેલ બધા શેરના નાણાં પૂરેપૂરા ભરાય જાય છે.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)

(1) 31-3-16ના રોજ X લિ.ની કેટલીક બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી.

સ્ટોક	રૂ. 2,50,000	રિબેચર વટાવ	રૂ. 8000
દેવીહૂંડી	રૂ. 35,000	લેણદારો	રૂ. 1,50,000
રોકડ	રૂ. 25,000	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	રૂ. 60,000
પ્રાથમિક ખર્ચ	રૂ. 22,000	કારીગર બચતખાતાં	રૂ. 35,000
દેવાદારો	રૂ. 4,00,000	ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	રૂ. 25,000
લેણી હૂંડી	રૂ. 25,000	કારીગર નફાભાગ ફંડ	રૂ. 45,000

ઉપરની વિગતો પરથી (૧) ચાલુ ગુણોત્તર (૨) પ્રવાહી ગુણોત્તર શોધો.

(2) શેરમૂડીનો અર્થ જણાવી તેનું વર્ગીકરણ જણાવો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

(1) ધોરણ-11નો નામાના મૂળતત્ત્વો વિષયનો કોઈ એકમ પસંદ કરી આકર્ષક ચાર્ટ તૈયાર કરો.

(2) પ્રશ્નોના પ્રકાર જણાવો.

(3) અનાત્મલક્ષી કસોટીના ફાયદા જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (04)

(1) ધોરણ-11ના નામાનો કોઈ એકમ પસંદ કરી પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.

(2) શૈક્ષણિક ઉપકરણ એટલે શું ? શૈક્ષણિક ઉપકરણોના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)

(1) અનાત્મલક્ષી કસોટી એટલે શું ?

(2) નફાનુકસાન ફાળવણીખાતાની જમા બાકી એટલે _____

(3) સરેરાશ નફો - સામાન્ય / અપેક્ષિત નફો = _____

(4) ભાગીદારી પેઢીમાં વધુમાં વધુ કેટલા ભાગીદારો હોવા જોઈએ ?

(5) શેરજપ્તી એટલે શું ?

(6) સંચાલન (કામગીરીનો) ગુણોત્તર શોધવાનું સૂત્ર લખો.

(7) દૃશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનના બે ઉદાહરણો આપો.

(8) તાસ આયોજન એટલે શું ?

(9) પાઘડી એટલે શું ?

(10) ભાગીદારોમાં લોન પર વ્યાજ નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતામાં કઈ બાજુએ લખવામાં આવે છે ?

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 7-11-2017
Tuesday

Paper : CPS-2
Social Science

Time : 8.30 am to 10.30 am
Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (20)

- (1) અસહકાર ચળવળના કાર્યક્રમો, ઘટનાઓ અને અસરો સમજાવો.
- (2) જલિયાવાલ બાગ હત્યાકાંડ વિશે નોંધ લખો.
- (3) રાજ્યોના વિલિનિકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (4) પ્રદેશવાદ એટલે શું ?
- (5) કિમિનિલ કેસમાં હાઈકોર્ટની સત્તાઓ વર્ણવો.
- (6) ચૂંટણી કમિશન અને રાજકીય પક્ષ વિશે નોંધ લખો.
- (7) પ્રિન્ટ અને ઇલેક્ટ્રોનિક મિડિયા વચ્ચેનો તફાવત આપો.

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (24)

- (1) સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. (૧) પ્રમાણભૂત સમય (૨) પૃથ્વીનો ગોળો (૩) નકશો
- (2) ઓક્ટોબર હિટ એટલે શું ?
- (3) વ્યપારી પવનો-સમજાવો.
- (4) વન્યપ્રાણીના સંરક્ષણ માટેના જુદા-જુદા કાર્યક્રમો જણાવો.
- (5) ભારતીય પ્રાચીન કલામાં સંગીતનું યોગદાન જણાવો.
- (6) ગોવાની ચર્ચ વિશે માહિતી આપો.
- (7) મ્યૂઝીયમ વિશે નોંધ લખો.
- (8) નીચેની સંકલ્પના સમજાવો : રાતી (લાલ) જમીન, જમીનનું નિર્માણ, બાંગર જમીન
- (9) બહુહેતુક યોજનાઓ સમજાવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (06)

- (1) ગ્રાહકની કોઈ પણ બે ફરજો જણાવો.
- (2) બ્રષ્ટાચાર એટલે શું ?
- (3) ગુજરાતમાં આવેલ અભ્યારણ્યોના નામ આપો.
- (4) ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલ કોણ છે ?
- (5) ગુજરાતની વડી અદાલત ક્યા આવેલી છે ?
- (6) GSTનું પુરુ નામ શું ?

(A) General service Tax
(C) General Simple Tax

(B) Good and Service Tax
(D) Good and Simple Tax

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 7-11-2017   **Paper : A-02 Contemporary**   **Time : 8.30 am to 11.30 am**
India & Education   **Total Marks : 70**

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.)   **(08)**
- (1) કેળવણીની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયાનું સ્વરૂપ સમજાવો.
(2) તત્ત્વજ્ઞાન અને શિક્ષણ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.)   **(06)**
- (1) શબ્દની સમજૂતી આપો : ઔપચારિક કેળવણી, અનૌપચારિક કેળવણી
(2) કેળવણીનો શબ્દાર્થ સ્પષ્ટ કરો.
(3) શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
- પ્રશ્ન-૨** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.)   **(08)**
- (1) ભારતીય બંધારણની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
(2) સામાજિક વિવિધતા એટલે શું ? તેના કારણો જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.)   **(06)**
- (1) મૂળભૂત હક્કો જણાવો.
(2) ભારતીય બંધારણનું આમુખ સ્પષ્ટ કરો.
(3) લોકશાહીના વિકાસ માટેની શાળાકીય પ્રવૃત્તિઓની યાદી આપો.
- પ્રશ્ન-૩** (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.)   **(08)**
- (1) રાધાકૃષ્ણન પંચની મુખ્ય ભલામણો જણાવો.
(2) કોઠારી કમિશનની ભલામણો જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.)   **(06)**
- (1) સર્વશિક્ષા અભિયાનની માહિતી આપો.
(2) ત્રિ-ભાષા સૂત્ર એટલે શું ?
(3) વૈદિક શિક્ષણની લાક્ષણિકતા જણાવો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) (08)

- (1) રાષ્ટ્રીય એકતાની વ્યાખ્યા આપી તેને અવરોધતા પરિબલો ચર્ચો.
- (2) શિક્ષણના વૈશ્વકીકરણના ફાયદા-મર્યાદા ચર્ચો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) (06)

- (1) ખાનગીકરણની અસરો જણાવો.
- (2) “આંતરરાષ્ટ્રીય સમજ” શા માટે જરૂરી છે !
- (3) વૈશ્વિક અભ્યાસક્રમ એટલે શું ?

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)

- (1) કેળવણીની વિવેકાનંદની વ્યાખ્યા આપો.
- (2) તત્ત્વજ્ઞાનની અભ્યાસક્રમ પર અસર કઈ રીતે થાય છે ?
- (3) કેળવણીના ત્રણ ધ્રુવ ક્યા-ક્યા છે ?
- (4) શિક્ષણનો અધિકાર કઈ કલમમાં સમાવિષ્ટ છે ?
- (5) મૂળભૂત ફરજો કઈ કલમમાં આવે છે ?
- (6) લોકશાહીની વ્યાખ્યા આપો.
- (7) RMSAની શરૂઆત ક્યા વર્ષ થઈ હતી ?
- (8) નવોદય વિદ્યાલયની સ્થાપના શાની માટે કરવામાં આવી છે ?
- (9) ઓપરેશન બ્લેકબોર્ડ એટલે શું ?
- (10) મધ્યાહન ભોજન યોજનાનો ઉદ્દેશ શું છે ?
- (11) RUSAનું પુરૂ નામ આપો.
- (12) ઉદારીકરણ એટલે શું ?
- (13) આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતિ માટે કઈ સંસ્થા કામ કરે છે ?
- (14) ગુજરાતમાં આપેલ કોઈ પણ બે પ્રાઈવેટ યુનિવર્સિટીના નામ આપો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 10-11-2017

Paper : B-105
Social Science

Time : 8.30 am to 11.30 am
Total Marks : 70

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાનની આધુનિક સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. તેનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
  - (2) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના ઉદ્દેશોની યાદી આપી. કોઈ પણ બે ઉદ્દેશ સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણની ઉપયોગીતા સમજાવો.
  - (2) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓની યાદી આપો.
  - (3) કોઈ એક સામાન્ય હેતુઓના પાંચ વિશિષ્ટ હેતુઓ લખો.
- પ્રશ્ન-૨** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) માઈકોટીચીંગ એટલે શું ? તેના સોપાનો સમજાવો.
  - (2) પાઠ આયોજન એટલે શું ? તેના સોપાનો સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) ધોરણ-9માંથી કોઈ એક એકમ પસંદ કરી વિષયાભિમુખ નોંધ તૈયાર કરો.
  - (2) ધોરણ-10માંથી કોઈ એક એકમ પસંદ કરી કા.પા. નોંધ તૈયાર કરો.
  - (3) પાંચ પ્રશ્નોવાળા કોઈ એક બહુવિકલ્પ કસોટીની રચના કરો.
- પ્રશ્ન-૩** (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) “જલિયાવાલા બાગ હત્યાકાંડ” પર ટૂંકનોંધ લખો.
  - (2) “હિંદ છોડો ચળવળ”ની મહત્ત્વની ઘટનાઓ દર્શાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) દાંડી કૂચનું મહત્ત્વ જણાવો.
  - (2) સાઈમન કમિશન વિશે માહિતી આપો.
  - (3) સરકારના અંગો જણાવો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) (08)

- (1) તત્ત્વશીલા વિદ્યાપીઠ વિશે નોંધ લખો.
- (2) વિકાસશીલ અર્થતંત્રના લક્ષણો ચર્ચો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) (06)

- (1) ભૂમિ સંરક્ષણ એટલે શું ?
- (2) કાળી જમીનની ઉપયોગીતા જણાવો.
- (3) સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ?

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)

- (1) બંગાળના ભાગલા કોણે પાડ્યા ?
- (2) “આઝાદ હિંદ ફોજ”નું સૂત્ર જણાવો.
- (3) શીત યુદ્ધ એટલે શું ?
- (4) ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલત કયાં આવેલી છે ?
- (5) સામાજિક વિજ્ઞાનમાં કયા-કયા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (6) “વિદ્યાર્થીની નકશા વાચન શીખે” - આ કયા સામાન્ય હેતુનો વિશિષ્ટ હેતુ છે ?
- (7) વર્ગખંડ શિક્ષણમાં કયા પ્રકારના પ્રશ્નો પુછવા જોઈએ ?
- (8) માઈક્રોટીચીંગ ચક્ર (cycle) કેટલા મિનિટનું હોય છે ?
- (9) કા.પા. કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બે બાબતો જણાવો.
- (10) આગમન-નિમગન એટલે શું ?
- (11) ભારતીય સાહિત્યનો પ્રાચીનત્તમ ગ્રંથ કયો છે ?
- (12) જમીનનું ધોવાણ એટલે શું ?
- (13) આર્થિક વિકાસ એટલે શું ?
- (14) મિશ્ર અર્થતંત્રની વ્યાખ્યા આપો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 7-11-2017

Paper : CPS-2

Time : 8.30 am to 10.30 am

વિષયવસ્તુનું શિક્ષણ: વિજ્ઞાન અને ટેકનો. Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (20)

- (1) કાયના લંબઘન વડે પ્રકાશના વક્રીભવનનું આકૃતિ દોરી વર્ણન કરો.
- (2) ઓહ્મના નિયમનું વર્ણન કરો.
- (3) આર્હેનિયસનો એસિડ-બેઈઝ સિદ્ધાન્ત ઉદાહરણ આપી સમજાવો. આ સિદ્ધાન્તની મર્યાદા જણાવો.
- (4) વિજ્ઞાન વિષયમાં તમારી પસંદગીના કોઈ એકમ પર પ્રોજેક્ટની કાર્ય નોંધ લખો.
- (5) રૂથરફોર્ડનો પ્રયોગ ટૂંકમાં વર્ણવી તેનો ફલિતાર્થ લખો.

પ્રશ્ન-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (16)

- (1) નેનોટેકનોલોજીથી નજીકના ભવિષ્યમાં થનારા સુધારાઓ જણાવો.
- (2) સૂર્યમંડળની ઉત્પત્તિ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (3) વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં ઉપચારાત્મક કામનું મહત્ત્વ લખો.
- (4) પુરુષના પ્રજનનતંત્ર વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
- (5) પદાર્થની ગતિઊર્જાનું સમીકરણ મેળવો.

પ્રશ્ન-3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (14)

- (1) ઊર્જાના વિવિધ સ્વરૂપોના નામ લખો.
- (2) આવર્ત ગતિ એટલે શું ?
- (3) પ્રવેગ એટલે શું ?
- (4) મૃતોયજીવી પોષણ એટલે શું ?
- (5) pH માપક્રમની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (6) નિયમિત ગતિ એટલે શું ?
- (7) આધુનિક આવર્ત કોષ્ટકના વિભાગો જણાવો.
- (8) અજરક શ્વસન કોને કહેવાય ?
- (9) મિથેનાલના બે ઉપયોગો લખો.
- (10) વિદ્યુત પ્રવાહની વ્યાખ્યા આપો.
- (11) આર્કિમીડિઝનો સિદ્ધાન્ત લખો.
- (12) ન્યૂટનનો ગતિનો પહેલો નિયમ લખો.
- (13) બ્રોન્સ્ટેડ-લોરી એસિડ-બેઈઝ સિદ્ધાન્ત જણાવો.
- (14) મિશ્રણના બે પ્રકાર જણાવો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 8-11-2017

Paper : A

Time : 8.30 am to 10.30 am

Right to Education (RTE)

Total Marks : 25

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (09)

- (1) શિક્ષણના અધિકારની મુખ્ય જોગવાઈઓ લખો.
- (2) શિક્ષકો અથવા વિદ્યાર્થીઓએ બજાવવાની ફરજો લખો.
- (3) ધોરણ-1 થી 8નું મૂલ્યાંકનનું માળખું જણાવો.
- (4) શાળાઓની માન્યતા માટેની પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો.

પ્રશ્ન-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

- (1) શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિની રચના માટેનું માળખું જણાવો.
- (2) રાજ્ય સલાહકાર પરિષદની રચનાના મુદ્દા લખો.
- (3) આર.ટી.ઈ. એક્ટ-2009ની કલમ-24ની પેટા કલમ-(ક) અને (ગ) અને કલમ-28ની અમલવારી કેવી રીતે કરી શકાય ?

પ્રશ્ન-3 નીચેના કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)

- (1) વૈકલ્પિક શિક્ષણ વ્યવસ્થાના પાંચ કાર્યક્રમના નામ લખો.
- (2) શાળા વિકાસ યોજનાના મુખ્ય તબક્કાઓ લખો.
- (3) વંચિત અને નબળા જૂથના બાળક તરીકે કયા કયા પ્રકારના બાળકોની ગણના કરવામાં આવે છે ?
- (4) રાજ્ય બાળ અધિકાર સુરક્ષા આયોગ સમક્ષ ફરિયાદ રજૂ કરવાની રીત જણાવો.
- (5) શાળાંત પ્રમાણપત્ર એટલે શું ?
- (6) મૂલ્યાંકનની ચાર લાક્ષણિકતાઓ લખો.
- (7) સર્વ સમાવેશક શાળા એટલે શું ?
- (8) શાળામાં બાળકો માટેની મધ્યાહન ભોજન યોજનાની અમલવારીમાં કઈ રીતે કાળજી લઈ શકાય ?
- (9) અધ્યયન નિષ્પત્તિ એટલે શું ?
- (10) શાળાની માન્યતા પાછી ખેંચી લેવી એટલે શું ?
- (11) વંચિત અને નબળા જૂથના બાળકોના પ્રવેશની જોગવાઈ શું છે ?
- (12) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની વ્યાખ્યા આપો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 11-11-2017

Paper : EPC-1

Time : 8.30 am to 10.30 am

વિષયવસ્તુ અને ચિંતન

Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (08)

- (1) વાચનની વ્યાખ્યા જણાવી વાચનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (2) વાચન અર્થગ્રહણ એટલે શું ? વાચન અર્થગ્રહણની વ્યાખ્યા જણાવો.
- (3) વાચન અર્થગ્રહણના લાભો જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (12)

- (1) વાચન પર અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો.
- (2) વાચનના પ્રકારો જણાવી દરેકની વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો.
- (3) વાચન અર્થગ્રહણના ઘટકોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (08)

- (1) આપની કોલેજમાં આ સત્ર દરમિયાન યોજવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓમાંથી કોઈપણ એક પ્રવૃત્તિનું અહેવાલ લેખન તૈયાર કરો.
- (2) વિષયવસ્તુ પૃથક્કરણનો અર્થ આપી તેની સંકલ્પના સમજાવો.
- (3) પુસ્તકાલયનું મહત્ત્વ જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (12)

- (1) વાચન સામગ્રીના સ્ત્રોતોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (2) ‘બ્રષ્ટાચાર એક સામાજિક સમસ્યા’ અંગે ચિંતનાત્મક લેખ તૈયાર કરો.
- (3) પ્રવર્તમાન શિક્ષણની સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ દશના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (10)

- (1) “વાચન દરમિયાન આંખની ગતિ” - એ વાચન પ્રક્રિયાનું કયું પાસુ છે ?
- (2) વાચન પ્રક્રિયાના બે પાસા જણાવો.
- (3) “શબ્દનો અર્થ તારવવાની પ્રક્રિયા” - એ વાચનપ્રક્રિયાનું કયું પાસુ છે ?

- (4) વિષયવસ્તુ પૃથક્કરણના કોઈ પણ બે સોપાનો નોંધો.
- (5) વિશિષ્ટ પુસ્તકાલયમાં સમાવિષ્ટ કોઈ પણ બે પુસ્તકાલયના નામ આપો.
- (6) E-પુસ્તક એટલે શું ?
- (7) વાચન અર્થગ્રહણની એક મર્યાદા નોંધો.
- (8) ગુજરાતી ભાષામાં ઉપલબ્ધ એક વાચન અર્થગ્રહણ કસોટી લખો.
- (9) વાચન ટેવ શા માટે જરૂરી છે ?
- (10) વાચન શોખ વિકસાવવા માટેની એક પ્રવૃત્તિ જણાવો.
- (11) આપની આત્મકથાના લેખન માટેના કોઈ પણ બે મુદ્દાઓ નોંધો.
- (12) વાચન ટેવ એટલે શું ?

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 8-11-2017

Paper : C-01

Time : 8.30 am to 11.30 am

અભ્યાસક્રમમાં ભાષા

Total Marks : 70

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (08)**
- (1) ભાષા અને સમાજ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.
(2) ઘટ સિધ્ધાંત સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (06)**
- (1) બહુભાષિતા એટલે શું ? આજે બહુભાષિતાનું મહત્ત્વ શા માટે વધ્યું છે ?
(2) ભાષાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
(3) સાતત્યભંગ સિધ્ધાંત ટૂંકમાં સમજાવો.
- પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (08)**
- (1) શાળાના વિષય તરીકેની ભાષા અને અધ્યયનની ભાષા એટલે શું ? તમારા શબ્દોમાં સમજાવો.
(2) ભાષા વિકાસના સિધ્ધાંતોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (06)**
- (1) ભાષા અધ્યયનની પ્રક્રિયા એટલે શું ?
(2) ભાષા અધ્યયનના કોઈ પણ બે અભિગમોની ચર્ચા કરો.
(3) પ્રત્યાયનની ભાષા એટલે શું ?
- પ્રશ્ન-3 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (08)**
- (1) વાક્યના વિકસાવવા માટે કયા કયા કૌશલ્યોનો વિકાસ જરૂરી છે ? વિગતે ચર્ચા કરો.
(2) વાચન શીખવાના તબક્કાઓ જણાવી કોઈ પણ ત્રણ તબક્કાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (06)**
- (1) શિક્ષક-વિદ્યાર્થી સંબંધ કેવો હોવો જોઈએ ? તમારા શબ્દોમાં લખો.
(2) વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકમાં ભાષાનું મહત્ત્વ સમજાવો.
(3) “વાચન એ બોધાત્મક પાયો છે” સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (08)

- (1) શ્રવણ કૌશલ્યના વિકાસ માટેની પ્રવૃત્તિઓ નોંધો.
- (2) મૂકવાચનનો અર્થ જણાવી તેના ફાયદાની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (06)

- (1) ઘરની ભાષાના ઉપયોગથી ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ જણાવો.
- (2) મુખ વાચનના વિકાસ માટેની પ્રવૃત્તિઓની યાદી બનાવો.
- (3) લેખન અભિવ્યક્તિના માધ્યમરૂપે તમારા મિત્રને તમે દિવાળી વેકેશન દરમિયાન માણેલા રાજસ્થાનના પ્રવાસ અંગેનું વર્ણન કરતો પત્ર લખો.

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)

- (1) બાળક ભાષા શીખવાની શરૂઆત ક્યાંથી કરે છે ?
- (2) શ્રવણ કૌશલ્યના કોઈ પણ બે પ્રકારો નોંધો.
- (3) ગ્રહણાત્મકના બે કૌશલ્યોના નામ જણાવો.
- (4) વાચન શીખવાના આઠમા તબક્કાનો એક ફાયદો નોંધો.
- (5) લેખન કૌશલ્યના કોઈ પણ બે પ્રકારો જણાવો.
- (6) શાળાના વિષય તરીકે ભાષામાં સમાવિષ્ટ કોઈ પણ બે બાબતો જણાવો.
- (7) દરેક વિષયની સંકલ્પના સમજવા માટે કઈ ભાષાની જરૂર પડે છે ?
- (8) અનૌપચારિક લેખનના કોઈપણ બે માધ્યમો જણાવો.
- (9) વાચન શોખ કેળવવા માટેનું એક સંદર્ભ સાહિત્ય નોંધો.
- (10) ભાષાગ્રહણ શક્તિના વિકાસ માટેના કોઈ પણ બે આધાર સ્તંભો લખો.
- (11) મુખવાચનનો એક ગેરફાયદો નોંધો.
- (12) ભાષાની કોઈ પણ એક વ્યાખ્યા જણાવો.
- (13) કોઈ નવી ભાષા શીખવા માટે શું જરૂરી છે ?
- (14) ભારતીય સંવિધાનમાં કેટલી ભાષાઓ માન્ય છે ?

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 6-11-2017   **Paper : A-01 Childhood & Growing up**   **Time : 8.30 am to 11.30 am**
Total Marks : 70

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.)   **(08)**
- (1) “શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું જ્ઞાન શિક્ષક માટે જરૂરી છે.” સમજાવો
(2) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન સંદર્ભે વ્યક્તિ અભ્યાસની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.)   **(06)**
- (1) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સમજાવો.
(2) Stray lesson દરમિયાન વર્ગખંડમાં તમે શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનો ઉપયોગ કેવી રીતે કર્યો ?
(3) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન સંદર્ભે પ્રયોગ પદ્ધતિની સમજ આપો.
- પ્રશ્ન-૨** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.)   **(08)**
- (1) વૃદ્ધિ અને વિકાસનો તફાવત આપો.
(2) “તરુણાવસ્થાએ તુફાન અને તનાવની અવસ્થા છે.” તમારા વિચારો રજૂ કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.)   **(06)**
- (1) બૌદ્ધિક વિકાસમાં સમાજની ભૂમિકા સમજાવો.
(2) વિકાસના કોઈપણ એક સિધ્ધાંતની ઉદાહરણસહ સમજ આપો.
(3) તરુણાવસ્થા વ્યક્તિગત ભિન્નતાના પ્રકાર જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩** (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.)   **(08)**
- (1) ગિલ્ડર્ડના ત્રિપરિમાણીય મોડેલમાં ત્રણ પરિમાણોની માહિતી આપો.
(2) વ્યક્તિત્વ વિકાસને અસરકરનાર પરિબળો જણાવી, બેની સમજ આપો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.)   **(06)**
- (1) કેટરમરનો વ્યક્તિત્વનો સિધ્ધાંત સમજાવો.
(2) ગાર્ડનરનો બહુવિધ બુધ્ધ સિધ્ધાંત સમજાવો.
(3) પ્રેરણાને અસરકરતાં પરિબળો સમજાવો.

- પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) (08)
- (1) સર્જનાત્મકતાની વ્યાખ્યા આપી, સર્જનાત્મકતા અને બુધ્ધિ વચ્ચેનો ભેદ આપો.
  - (2) સુખાકારીના પરિમાણો જણાવી, તેને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) (06)
- (1) સર્જનાત્મકતા વિકાસ માટેની કોઈ એક પ્રયુક્તિ સમજાવો.
  - (2) સર્જનશીલ બાળકના લક્ષણો નોંધો.
  - (3) અનુકુલિત વ્યક્તિના લક્ષણો જણાવો.

- પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)
- (1) બુધ્ધિઆંક કેવી રીતે શોધી શકાય ?
  - (2) સાંવેગિક બુધ્ધિ એટલે શું ?
  - (3) તરૂણાવસ્થાનો સમયગાળો કઈ ઉંમરનો હોય છે ?
  - (4) 'વૃધ્ધિ માટે વિકાસ થવો આવશ્યક નથી.' ખરૂ કે ખોટું ?
  - (5) નિરીક્ષણ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થઈ શકે તેવી એક શૈક્ષણિક સમસ્યા જણાવો.
  - (6) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.
  - (7) પ્રેરણાની વ્યાખ્યા આપો.
  - (8) તમે જોયેલી બુધ્ધિ કસોટીનું નામ અને રચયિતાનું નામ લખો.
  - (9) વિકાસના પ્રકાર જણાવો.
  - (10) માનસિક સ્વસ્થ્ય એટલે શું ?
  - (11) સુખાકારી એટલે શું ?
  - (12) અપાનુકુલિત બાળકને કેવી રીતે ઓળખી શકાય ?
  - (13) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન થકી ઉકેલ મેળવી શકાય તેવી શૈક્ષણિક સમસ્યા જણાવો.
  - (14) તરૂણાવસ્થા દરમ્યાન તરૂણનો સામાજિક વિકાસ કેવો હોય છે ?

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 9-11-2017

Paper :

Time : 8.30 am to 10.30 am

શિક્ષણમાં માધ્યમનો વિનિયોગ

Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(40)

- (1) મીડીયાના ઉપયોગો જણાવો.
- (2) મીડીયાના પ્રકારો વર્ણવી તેના ઉદાહરણ આપો.
- (3) mygov.inનું હોમપેજ દોરો.
- (4) મીડીયા વ્યવસ્થાપન કઈ રીતે કાર્ય કરે છે ?
- (5) શિક્ષણનીતિના પ્રચાર અને પ્રસારમાં વર્તમાનપત્ર કેવી રીતે મદદરૂપ
- (6) નવી શિક્ષણનીતિના ઘડતરમાં mygov.inની ભૂમિકા સમજાવો.
- (7) દૂરવર્તી શિક્ષણ એટલે શું ? તેના ફાયદા અને મર્યાદા ચર્ચો.
- (8) મોબાઈલ-લર્નિંગની વ્યાખ્યા આપી તેના ફાયદા-મર્યાદા સમજાવો.
- (9) વેબ આધારીત અધ્યપનની માહિતી આપો.
- (10) મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા માટેના ત્રણ સોપાનો જણાવો.
- (11) સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિ કરવામાં કઈ-કઈ જવાબદારીઓની રચના કરશો ? સમજાવો.
- (12) સમૂહ માધ્યમોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(10)

- (1) એડમીશન માટે કોઈપણ બે ઇલેક્ટ્રોનિક મીડીયાના નામ લખો.
- (2) વર્ગખંડમાં પ્રવૃત્તિ આધારીત કાર્યક્રમ એ કઈ પ્રવૃત્તિનો ભાગ છે.
- (3) બે સમૂહ માધ્યમના નામ આપો.
- (4) ઈ-લર્નિંગ એટલે શું ?
- (5) IGNOUનું આખું નામ લખો.
- (6) MOOCનું પૂરું નામ આપો.
- (7) માધ્યમ એટલે શું ?
- (8) સરકારી કાર્યની પારદર્શિતા માટે સરકારે કયું પગલું ભર્યું છે ?
- (9) મીડીયા દ્વારા પ્રસારીત તમે વાંચેલ શિક્ષણ વિષયક સમાચારનું મથાળું આપો.
- (10) શ્રાવ્ય માધ્યમ તરીકે ક્યાં સાધનનો ઉપયોગ થાય છે ?

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 6-11-2017   Paper : CPS-1, 2 Content of   Time : 8.30 am to 10.30 am
teaching : Mathematics   Total Marks : 50

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (40)

- (1) વેન-આકૃતિ દ્વારા દ-મોર્ગનનો નિયમ સાબિત કરો.
Prove De-Morgan's law by Venn-diagram.
- (2) બે સંખ્યાનો સરવાળો 35 છે. મોટી સંખ્યાના ચાર ગણાએ નાની સંખ્યાના 5 ગણા કરતાં 5 વધુ છે. આ સંખ્યાઓ શોધો.
Sum of two number is 35. Four times the larger number is 5 more than 5 times the smaller number. Find these numbers.
- (3) ΔPQR , $\angle Q=90$, If $PR-PQ=9$ and $PR-QR=18$, find perimeter (પરિમિતી) of ΔPQR .
- (4) If $\tan\theta = \frac{4}{3}$, find value (કિંમત) of $\frac{5\sin\theta+2\cos\theta}{3\sin\theta-\cos\theta}$
- (5) 1.5m ઊંચો એક નિરીક્ષક, ટાવરથી 28.5m દૂર ઊભેલ છે. તેની આંખ અને ટાવરની ટોચ વચ્ચેનો ઉત્સેધકોણનું માપ 45 છે. ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.
An observer 1.5m tall is 28.5m away from a tower. The angle of elevation of top of tower and man is 45. Find height of tower.
- (6) સાબિત કરો કે : વર્તુળની એકરૂપ જોવાઓ વર્તુળના કેન્દ્ર આગળ એકરૂપ ખૂણા આંતરે છે.
Prove that : congruent chords of a circle subtend congruent angles at the centre of the circle.
- (7) ઘડિયાળના મિનિટ કાંટાની લંબાઈ 12cm છે. 5 minના સમયગાળામાં વર્તુળાકાર ચંદા પર તે કેટલું ક્ષેત્રફળ આવરી લેશે ? એક પૂર્ણ પરિભ્રમણ કરવા માટે કેટલું ક્ષેત્રફળ બાકી રહેશે ?
The length of a minute hand of a clock is 12 cm. How much area will it cover on the circular dial in an interval of 5 min? How much area will remain to complete one revolution? ($\pi=3.14$)
- (8) એક સમઘનની બાજુની લંબાઈ 44 cm હોય તો તેને પીગાળીને 2 cm ત્રિજ્યાવાળા કેટલાં ગોલક બનાવી શકાય ?
How many spherical balls of radius 2 cm area be made out of a solid cube whase sides measures 44 cm ?

(9) Find the area (ક્ષેત્રફળ) of a triangle whose sides are 15cm, 15cm and 12 cm.

(10) Find the median (મધ્યસ્થ) of following.

Class	4-8	8-12	12-16	16-20	20-24	24-28
f	9	16	12	7	15	1

(11) સાબિત કરો કે જો ત્રિકોણનો એક ખૂણો કાટખૂણો હોય તો બાકીના બે ખૂણા લઘુકોણ હોય-
Prove that : If one of triangle is right angle, other two angles are acute angles.

(12) વર્તુળની આકૃતિ દોરી તેમાં ગુરુવૃત્તાંશ, લઘુવૃત્તાંશ, લઘુચાપ, ગુરુચાપ, લઘુવૃત્તખંડ, ગુરુવૃત્તખંડ દર્શાવો.

Draw figure of circle denoting major arc, minor arc, major segment, minor segment, major sector, minor sector.

પ્રશ્ન-2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(10)

(1) નીચેનામાંથી ગમેતે એક માટે mindmap દોરો.

Std. IX : (૧) ભૂમિતિના પ્રાથમિક ખ્યાલો - 2

primary concepts of geometry - 2

(૨) ત્રિકોણ (Triangles)

(2) ધો-IXના ગમેતે એક એકમ માટે નિદાન કસોટી તૈયાર કરો.

Construct diagnostic test for anyone unit of Std. IX.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Annual Examination Sem-3 • 2017-18

Date : 8/11/2017

Paper : NCF-2005

Time : 1 Hour

Total Marks : 25

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (09)

- (1) રાષ્ટ્રીય પાઠ્ય ચર્ચાની રૂપરેખામાં સમાવિષ્ટ વિષયોની ચર્ચા કરો.
- (2) શિક્ષણનો સામાજિક સંદર્ભ ક્યા ક્યા પડકારો સૂચવે છે ?
- (3) NCF-2005 દ્વારા આપવામાં આવેલ ભાષા શિક્ષણ માટેની ભલામણો જણાવો.
- (4) ગણિત શિક્ષણની મુશ્કેલીઓ જણાવી ગણિત શિક્ષણને અસરકારક બનાવવા માટેની NCF-2005ની ભલામણો જણાવો.

પ્રશ્ન-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (06)

- (1) વિજ્ઞાન શિક્ષણની મુશ્કેલીઓ સમજાવો.
- (2) શાળાનું જ્ઞાન અને પ્રાદેશિક જ્ઞાન સમજાવો. (શાળા અને સમાજનું જ્ઞાન)
- (3) રાષ્ટ્રીય પાઠ્ય ચર્ચાની રૂપરેખાના સંદર્ભે શૈક્ષણિક ઉદ્દેશ્યો જણાવો.

પ્રશ્ન-3 નીચેના કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)

- (1) વિદ્યાલયના વાતાવરણને કેવી રીતે જીવંત બનાવી શકાય ?
- (2) અભ્યાસક્રમ નિર્માણનો એક નિર્દેશક સિધ્ધાંત નોંધો.
- (3) 'CABE'ને પૂર્ણરૂપે લખો.
- (4) રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમના દસ્તાવેજમાં રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના ક્યા નિબંધનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે ?
- (5) રાષ્ટ્રીય સંચાલન સમિતિના સભ્યો કેટલા છે ?
- (6) બાળકોના અભ્યાસની ગુણવત્તા કેવી રીતે સુધારી શકાય ?
- (7) અધ્યયનની વ્યાખ્યા આપો.
- (8) શાંતિ માટેનું શિક્ષણ એટલે શું ?
- (9) સામાજિક વિજ્ઞાનમાં ક્યા ક્યા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (10) સમજ એટલે શું ? સમજાવો.
- (11) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણની કોઈપણ બે ભલામણો જણાવો.
- (12) સમાનતા માટેનું શિક્ષણ-સમજાવો.

A. G. Teachers College, College of Teacher Education-CTE
Navrangpura, Ahmedabad-380009.
Preliminary Examination Sem-1 • 2017-18

Date : 9-11-2017

Paper : B-106
A/c Maths

Time : 8.30 am to 11.30 am
Total Marks : 70

Instructions : (1) All the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

- પ્રશ્ન-1** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) શાળાકીય વિષય તરીકે ગણિત વિષયની અગત્યતા સમજાવો.
  - (2) ગણિત શિક્ષણ સંદર્ભે બ્લૂમ ટેકોનોમી સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) ગણિતની વ્યાખ્યા આપો.
  - (2) 'ગણિત થકી માનસઘડતર થાય છે.' સમજાવો.
  - (3) ગણિતના સાંસ્કૃતિક મૂલ્યની સમજ આપો.
- પ્રશ્ન-2** (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) કા.પા. કાર્ય કૌશલ્ય માટે માઈક્રોપાઠનું આયોજન કરો.
  - (2) પ્રયોગપદ્ધતિને ધ્યાનમાં રાખી સિમ્યુલેશન પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) સારા પાઠ આયોજનના લક્ષણો જણાવો.
  - (2) 'મૂર્તથી અમૂર્ત તરફ' શિક્ષણસૂત્રની સમજ ઉદાહરણસહ આપો.
  - (3) માઈક્રોટીચીંગના લક્ષણો જણાવો.
- પ્રશ્ન-3** (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) **(08)**
- (1) જો $x-4$ એ $x^3-6x^2+4x+16$ નો એક અવયવ હોય, તો બીજા અવયવ શોધો.
  - (2) વર્તુળની આકૃતિ દોરી તેમાં ગુરૂવૃત્તાંશ, લઘુવૃત્તાંશ, લઘુચાપ, ગુરૂચાપ, લઘુવૃત્તખંડ અને ગુરૂવૃત્તખંડ દર્શાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) **(06)**
- (1) $\triangle ABC$ માં $m\angle A = 35$, $m\angle B = 50$ છે. તો ત્રિકોણની નાનામાં નાની અને સૌથી મોટી બાજુ કઈ થશે ?
  - (2) $\square ABCD$ માં $m\angle A = 75$ અને $m\angle DBC = 60$, $m\angle CDB$ અને $m\angle ADC$ શોધો.
  - (3) એક નળાકારનું પૃષ્ઠફળ 462 સેમી² છે. તેની વકસપાટીનું ક્ષેત્રફળ, પૃષ્ઠફળના ત્રીજા ભાગ જેટલું છે. તો નળાકારનું ઘનફળ શોધો.

પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેના કોઈપણ એકનો જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપવો.) (08)

(1) $\frac{\sin \theta - \cos \theta + 1}{\sin \theta + \cos \theta - 1} = \frac{1}{\sec \theta - \tan \theta}$ સાબિત કરો.

(2) લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ 21મી^2 છે. જો લંબચોરસની પરિમિતિ 20મી . હોયતો તેની લંબાઈ અને પહોળાઈ શોધો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો. (જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપવો.) (06)

(1) $\triangle XYZ$ અને $\triangle ABC$ માં $m\angle A = X$ અને $m\angle Y = m\angle B$. $\frac{AB}{XY} = \frac{2}{3}$ જો $AC = 7.2$ હોયતો ZX શોધો.

(2) સાબિત કરોકે વર્તુળના બહારના ભાગમાં આવેલા બિંદુમાંથી વર્તુળને દોરેલા સ્પર્શકોની લંબાઈ સમાન હોય છે.

(3) $\triangle ABC$ માં $\overline{BD}$ વેધ છે. $AB = 2AD$, $CD = 3AD$ અને $A-D-C$. સાબિત કરો કે $\triangle ABC$ કાટકોણ ત્રિકોણ છે.

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)

(1) ગણિતના ઉપયોગિતા મૂલ્યના બે મુદ્દા આપો.

(2) 'વિદ્યાર્થી ગણિતશાસ્ત્રનું જ્ઞાન મેળવે' સામાન્ય હેતુ માટે બે વિશિષ્ટ હેતુ નોંધો.

(3) વિદ્યાર્થી જ્યારે ગણિતશાસ્ત્રીના ફોટાનો સંગ્રહ કરે છે ત્યારે તે ક્યાં સામાન્ય હેતુપુષ્ટી કરી કહેવાય ?

(4) ક્યાં વર્તનક્ષેત્ર માટે સૌથી ઓછું વિચારવામાં આવે છે ?

(5) 'વિષયાભિમુખ' કરવા માટેની વિવિધ પ્રયુક્તિના નામ જણાવો.

(6) પ્રશ્નનું બંધારણ યોગ્ય ક્યારે કહેવાય ?

(7) સ્ટ્રેલેસનના પાઠ આયોજન અને સિમ્યુલેશન પાઠ આયોજનમાં મુખ્ય તફાવત શું ?

(8) સ્પષ્ટીકરણ કૌશલ્યમાં પાઠની શરૂઆત શેનાથી થાય છે ?

(9) હકારાત્મક સુદ્રઢકોની યાદી તૈયાર કરો.

(10) પ્રાથમિક માહિતી અને ગૌણ માહિતીનું એક ઉદાહરણ આપો.

(11) વર્ગની મધ્યકિંમત શોધવાનું સૂત્ર આપો.

(12) $3x = 6$ દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણને પ્રમાણિત સ્વરૂપે જણાવો.

(13) પૂર્ણવર્ગની રીતે આપેલ સમીકરણ ઉકેલો : $x^2 - 8x + 15 = 0$

(14) કિંમત શોધો : $2\sin^2 30\cot 30 - 3\cos^2 60\sec^2 30$

